

Diplomová práce
OCHRANA SVOBODY PROJEVU V EU A USA, SROVNÁVACÍ POHLED
Jana Čekalová

Posudek oponenta práce

Paní Jana Čekalová předložila diplomovou práci na téma „*Ochrana svobody projevu v EU a USA, srovnávací pohled*“, která je v rozsahu 72 stran textu a je rozdělena do šesti kapitol, které jsou doplněny o úvod a závěr a cizojazyčné resumé. Za cíl práce si autor zvolil „*porovnat pojetí ochrany svobody projevu v rámci Rady Evropy a USA a jakým způsobem a v jak velké míře je zde zakotvena.*“

V první kapitole se autorka věnuje vymezení pojmu svoboda projevu jednak z hlediska filozofického tak i právního. U právního vymezení se autorka s termíne svobody projevu vypořádává pouze obecně, s tím, že v další kapitole pak pojednává o jeho různém zakotvení.

Další kapitola je pak věnována zakotvení svobody projevu v rámci mezinárodního práva. Autorka předkládá přehled různých organizací a smluvních dokumentů, které slouží k ochraně svobody projevu. Svůj výběr pak omezuje na systém OSN, Rady Evropy a trochu netypicky Amnesty International. V rámci kapitoly lze sledovat určitou nevyváženost mezi jednotlivými dílčími částmi, kdy v rámci systému Rady Evropy se autorka pouští i do popisu některých otázek spojených se svobodou projevu, které byly řešeny. Vzniká pak otázka účelnosti a logičnosti takového postupu.

Následující kapitola je označena jako Svoboda projevu v ústavě USA a ve vybrané judikatuře. Celkově je kapitola napsána velmi kompaktně a obsahuje základní informace ohledně ústavního zakotvení. Určité pochybnosti vyvolává skutečnost, že autorka ve většině kapitoly vychází zejména z internetových zdrojů, případně českých monografií a pak naopak v části judikatury vychází výhradně a pouze u judikatury amerických soudů, ačkoliv není zcela zřejmé, jak autorka došla k vymezení jednotlivých dílčích zkoumaných oblastí, případně jak došla k výběru zkoumané judikatury. Z této kapitoly nijak nevyplývá jak a zda vůbec autorka učinila výzkum v oblasti svobody projevu, když v celé kapitole cituje pouze dvě zahraniční monografie, a z toho jedna je učebnicí anglického ústavního a správního práva.

Věcně není zcela zřejmé, jak souvisí ochrana svobody projevu v ústavě USA s Americkou deklarací lidských práv a systémem Inter-americké komise pro lidská práva, když USA tuto smlouvu do dnešního dne neratifikovaly a pravomoc jak komise, tak i soudu neuznávají.

V navazující kapitole se pak autorka věnuje Evropské unii, respektive v rámci tématu své práce osvětluje, proč se bude zabývat primárně judikaturou ESLP namísto případnou judikaturou ze strany SDEU. A dále v následující kapitole předkládá autorka přehled vývoje judikatury svobody projevu. V zásadě se jedná o výčet rozhodnutí ESLP u nichž chybí zcela jakékoliv rozlišení, čeho se týkají, či jakou problematiku svobody projevu interpretují. Autorka

nijak nedodržuje ani rozdělení, které sama udělala v případě USA. Přehled judikatury, založený na sumarizaci případů je pak sice zajímavý, ale nikoliv analytický.

Poslední kapitola je označena jako srovnání, kdy však žádnou komparaci nenabízí. Autorka na začátku pouze obecně konstatuje, že existuje rozdíl v pojetí práva na svobodu projevu v USA a v Evropě a následně je kapitola vyplněna přehledem judikatury v obou systémech 21. století. Jediné co se určitému srovnání podobá je pak poslední část kapitoly, paradoxně nazvaná jako úvaha de lege ferenda, ačkoliv takovou úvahu v ní nalézt není zcela možné.

Předložená diplomová práce je prací, která budí velmi rozpačitý dojem, na jednu stranu je patrné, že autorka musela pracovat s velkým množstvím judikatury, kterou zpracovala do zajímavého přehledu. Na druhou stranu zcela absentuje jakýkoliv reálný pokus o komparaci. Práce je vlastně pouze popisem určitého stavu a neprovádí žádnou analýzu. Pochybnosti vyvolává absence monografické a článkové literatury, kdy, jak již bylo výše uvedeno, v části věnované USA je minimum takovýchto odkazů, a proto je těžko uvěřitelný předkládaný text. Rovněž musím konstatovat určitý kvalitativní rozdíl mezi částí o USA a částí o judikatuře ESLP, kdy část USA působí přece jenom kompaktněji. Toto všechno je třeba, aby autorka v rámci své obhajoby rozptýlila. Za zásadní výtku považuji, že práce není prací srovnávací, a tudíž není naplněno její téma, a to ani náznakem snahy ze strany autorky.

Práce vykazuje v systému THESES **0% shodu**. Předložená diplomová práce je zpracována z přiměřeného množství pramenů, a to včetně pramenů cizojazyčných, autor pracuje správně s citační normou. Nicméně je zarážející, že u práce pojednávající o americkém ústavním systému není v přehledu literatury žádná monografie, která by se týkala problematiky americké ústavy a lidských práv, stejně tak jako to absentuje i v článkové literatuře. Předložená diplomová práce Jany Čekalové splňuje požadavky kladené na vědeckou práci v minimální míře, kdy není z práce zřejmé, z jakých zdrojů autorka vycházela, a proto **ji doporučuji k obhajobě pouze s tou výhradou**, že v rámci obhajoby budou zcela rozptýleny pochybnosti o způsobu zpracování diplomové práce a v případě úspěšné obhajoby navrhuji práci stupněm **dobře**.

K obhajobě navrhuji autorce, aby se vyjádřila k vývoji judikatury Nejvyššího soudu USA ve věci ochrany státní vlajky, respektive jejího možné užití v rámci protestů.

V Praze dne 31. května 2020

JUDr. Tomáš Pezl